

На основу члана 101. став 2. Закона о спречавању прања новца и финансирања терористичких активности („Службени гласник БиХ”, број 13/24) и Правилника о провођењу закона о спречавању прања новца и финансирања терористичких активности („Службени гласник БиХ”, број 8/26), министар правде Републике Српске, 09. марта 2026. године, доноси:

**СМЈЕРНИЦЕ
ЗА ПРОЦЈЕНУ РИЗИКА ОД ПРАЊА НОВЦА И ФИНАНСИРАЊА ТЕРОРИСТИЧКИХ
АКТИВНОСТИ ЗА НОТАРЕ**

I УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Смјерницама за процјену ризика од прања новца и финансирања терористичких активности за нотаре ближе се прописују обавезе нотара у погледу идентификације и праћења странке, у погледу процјене ризика саме странке, географског ризика, ризика услуга и ризика трансакције која процјена мора бити документована и предузета прије предузимања службене радње, степен могућег ризика и његовог категорисања, обавеза обавјештавања надлежних органа о сумњивим трансакцијама, доношења интерног правилника, затим обавезно вођење евиденција и чување података, начин вршења унутрашње контроле нотара и друга питања од значаја за развој система за спречавање прања новца и финансирања терористичких активности.

II ПРОЦЈЕНА РИЗИКА

Члан 2.

(1) Нотар је дужан да изради и редовно ажурира процјену ризика од прања новца и финансирања тероризма која се заснива на обавези испитивања свих релевантних фактора корисника услуга, да води евиденције, да врши идентификацију политички експонираних лица и да примјењује мјере интерне контроле и извјештавања о сумњивим трансакцијама.

(2) Процјена ризика мора бити документована и обавља се прије предузимања службене радње.

(3) Нотар је дужан да изврши правилну процјену ризика на основу задатих критеријума и донесе закључак о нивоу ризика, да предузме мјере за умањивање ризика и спроводи стално праћење ризика.

(4) Основна смјерница у процјени ризика нотара приликом предузимања службене радње је Листа индикатора за препознавање сумњивих трансакција.

Члан 3.

(1) Нотар је дужан да сачини Листу индикатора за препознавање сумњивих трансакција, средстава и клијената у вези с којим постоје разлози за сумњу на прање

новца или финансирање терористичких активности и финансирање ширења оружја за масовно уништење.

(2) Нотар је дужан допуњавати Листу индикатора цијенећи околности које произилазе из самог пословања обвезника, информације које су му доступне о новим трендовима и типологијама прања новца и финансирања тероризма, те смјернице Финансијско обавјештајног одјељења (у даљем тексту ФОО) и надлежних надзорних органа.

Члан 4.

Нотар је дужан да процијени и изврши рангирање ризика унутар одређених категорија ризика и то: ризика по питању саме странке, географског ризика, по питању услуга (ризик у обављању службене радње) и трансакција, као и друге врсте ризика које је идентификовао у свом раду (нпр. старосна доб странке, имовински статус странке, пословни профил привредног субјекта и слично).

Члан 5.

(1) У односу на потенцијалну пријетњу и изложеност од прања новца и финансирање терористичких активности, нотар утврђује степен ризика према категоријама на: низак степен ризика, средњи степен ризика и висок степен ризика.

(2) У зависности од утврђеног степена ризика из става 1. овог члана, приликом предузимања конкретне службене радње, нотар је дужан да примијени адекватне мјере идентификације и праћења, водећи рачуна о странкама, њиховом географском поријеклу, самој услузи/службеној радњи, као и трансакцији која је предмет правног посла.

Члан 6.

(1) Поједностављене мјере идентификације и праћења нотар примјењује у случају да је утврдио да постоји низак степен ризика од прања новца и финансирања тероризма.

(2) Појачане мјере идентификације и праћења нотар примјењује у случају да је утврдио да постоји висок степен ризика од прања новца и тероризма.

(3) Опште мјере идентификације и праћења нотар примјењује у ситуацији ако је утврдио да постоји средњи степен ризика од прања новца и финансирања.

III РИЗИК СТРАНKE

Члан 7.

(1) Нотар обавља процјену ризика за сваку странку са којом успоставља пословни однос и врши документовање процјене приликом предузимања службене радње за сваки сачињени купопродајни уговор о промету некретнина у вриједности од 30.000 КМ или више, за сваки сачињени уговор о позајмици у вриједности од 30.000 КМ или више

и за све исправе сачињене с циљем преноса права управљања и располагања имовином и то:

- а) исправе којима је циљ поклон новца у износу или противвриједности од 30.000 КМ или више;
- б) исправе којима је циљ пренос чланског удјела у привредним друштвима без обзира на висину капитала друштва;
- ц) исправе којима је циљ пренос права управљања или располагања имовином привредног друштва.

(2) Ако постоји сумња да се ради о прању новца или финансирању терористичких активности или финансирању ширења оружја за масовно уништење, нотар је дужан ФОО доставити информације и податке приликом предузимања нотарске обраде исправа чији је предмет пренос или стицање власништва или других стварних права на непокретностима, потврђивања исправа, као и приликом нотарске обраде и/или овјере потписа на уговору о зајму/позајмици и уговору о преносу чланског удјела у привредном друштву и у свим другим ситуацијама.

(3) Процјену ризика нотар започиње идентификацијом странке.

(4) Нотар идентификацију странке врши у складу са члановима 61-75 Закона о нотарској служби у Републици Српској („Службени гласник Републике Српске“ број 28/21, у даљем тексту: ЗОНС) и члановима 15. и 34. Закона о спречавању прања новца и финансирања терористичких активности, у даљем тексту: СПНФТА) док утврђивање и провјеру странака нотар посебно врши и у складу са чланом 16., 17. и 18. ЗСПНФТА односно чланом 32. Закона о регистрацији пословних субјеката у Републици Српској.

(5) У случају страних документа, не ослањајући се само на идентификационе документе, који се прикупљају у поступку идентификације клијента и његових трансакција који нису написани на једном од језика који се користе у Босни и Херцеговини, нотар ће од клијента прибавити превод овјерен од стране овлаштеног судског тумача.

(6) Ова обавеза укључује и идентификационе документе који се прикупљају у поступку идентификације клијента и његових трансакција.

(7) Уколико је идентификациони документ (нпр. пасош страног држављанина) сачињен на језику који није у службеној употреби у Босни и Херцеговини, нотар је дужан прибавити његов превод овјерен од стране судског тумача, ради правилне идентификације и документовања података.

(8) Ако је идентификациони документ двојезичан и садржи податке и на једном од језика у службеној употреби у Босни и Херцеговини, додатни превод није потребан, под условом да су сви релевантни идентификациони подаци јасно разумљиви.

(9) Нотар неће успоставити пословни однос са странком и дужан је да одбије предузимање службене радње ако не може извршити идентификацију странке, односно прикупити податке приликом провођења мјере идентификације и праћења странке у складу са ЗСПНФТА.

Члан 8.

(1) Нотар странку сврстава у странке високог ризика од прања новца и финансирања тероризма према којој, поред уобичајених мјера идентификације и

праћења, примјењује појачане мјере идентификације и праћења, уколико приликом идентификације утврди да се као странка у правном послу појављује:

1) странка која је страно правно лице и која не обавља или не смије обављати привредне, производне или друге дјелатности у држави у којој је регистрована (правна лица са сједиштем у држави која је позната као офшор финансијски центар и за коју важе одређена ограничења код непосредног обављања регистроване дјелатности у тој држави),

2) странка која има компликовану статусну структуру или комплексан ланац власништва (компликована власничка структура или комплексан ланац власништва отежава или онемогућава утврђивање стварног власника или лица која врши контролу правног лица),

3) странка која је фидуцијарно (повјереничко) или друго слично друштво страног правног лица с непознатим или прикривеним власницима или менаџмент тимом (друштво страног правног лица које нуди обављање послова за трећа лица, тј. друштва, основана на основу правног уговора између оснивача и управљача који управља имовином оснивача у корист одређених лица корисника или бенефицијара, или за друге одређене намјене (приватних, стечених до општих добара, односно нестечених),

4) странка која је финансијска организација која за обављање својих дјелатности не треба, односно није обавезна добити лиценцу одговарајућег надзорног органа, односно сходно матичном законодавству није субјект мјера на подручју откривања и спречавања прања новца и финансирања терористичких активности,

5) странка која је непрофитна организација (установа, друштво или друго правно лице основано за јавно-приватно партнерство, за добротворну намјену, вјерску заједницу, удружење, фондацију и друга лица које не обављају привредну дјелатност) а испуњава један од сљедећих услова:

а) има сједиште у држави која је позната као офшор финансијски центар,

б) има сједиште у држави која је позната као финансијски, односно порески рај,

ц) има сједиште у држави која није чланица Европске уније, Европског економског простора (ЕЕП) или Радне групе за финансијске мјере против прања новца („Financial Action Task Force on Money Laundering“ – ФАТФ), односно у држави која нема задовољавајуће прописе, односно међународно прихваћене стандарде у области спречавања прања новца и финансирања терористичких активности,

д) међу њеним члановима је физичко или правно лице које је резидент било које државе наведене у претходној тачки,

е) странка која је правно лице основала издавањем акција на доносиоца,

6) странка успоставља своје пословне односе, односно обавља трансакције у неубичајеним околностима (нпр. значајна тј. необјашњива географска удаљеност између сједишта странке и нотара, учестало и нелогично мијењање пословних партнера за обављање истих послова),

7) коцкарнице, кладионице и други приређивачи игара на срећу,

8) странке чија дјелатност није профитно оријентисана, одређене трансакције обављају користећи се већим готовинским износима,

9) лица која се баве градњом – инвеститори,

10) странке које се налазе на попису лица против којих су на снази одређене мјере, санкције, ембарга Уједињених нација,

11) странке са пребивалиштем или сједиштем у земљама које нису субјекти међународног права, односно у којима се не примјењују међународно прихваћени стандарди спречавања и откривања прања новца и финансирања терористичких активности, које финансирају или дају подршку терористичким активностима, у којим дјелују терористичке организације или је присутан значајан обим корупције, које нису међународно признате као државе (дају могућност фиктивне регистрације правних лица, омогућавају издавање фиктивних докумената и слично),

12) странке за које се сумња да не поступају у своје име и за свој рачун,

13) странке које врше учестала готовинска пословања.

(2) Нотар приликом утврђивања да ли се ради о правном лицу са сједиштем у држави која је позната као офшор финансијски центар тј. као финансијски, односно порески рај, користи листе ММФ-а, Свјетске банке или друге доступне информације.

(3) Нотар је дужан, прије предузимања било које службене радње, извршити провјеру странке, стварног власника и повезаних лица у односу на важеће листе циљаних финансијских санкција УН и надлежних органа БиХ.

(4) Уколико се утврди да је лице обухваћено циљаним финансијским санкцијама, нотар је дужан одмах обуставити предузимање службене радње, без одлагања поднијети иницијативу за замрзавање имовине и средства и без одлагања обавијестити ФОО.

Члан 9.

(1) У категорију странака високог ризика према којима примењује појачане мјере идентификације и праћења, нотар сврстава и домаће и страно политичко експонирано лице.

(2) Појачане мјере идентификације и праћења нотар је дужан примијенити приликом успостављања пословног односа са странком која је политички експонирано лице или има стварног власника који је политички експонирано лице, укључујући и њихове најближе чланове породице и ближе сараднике.

(3) Нотар не смије идентификацију политички експонираних лица темељити искључиво на изјави странака о статусу политичке експонираности.

(4) Изјава странке може бити кориштена као допунски извор информација, али не представља довољан доказ да странка јесте или није политички експонирано лице.

(5) Нотари су дужни користити додатне изворе информација за провјеру статуса странке, укључујући, али не ограничавајући се на:

а) јавно доступне базе података и званичне службене изворе надлежних институција и органа,

б) комерцијалне базе података, уз претходну процјену њихове поузданости,

ц) отворене изворе попут медија и званичних саопштења,

д) базе података обвезника и размјену информација унутар групе, ако је примјењиво и у складу са законима,

е) регистре о пријави имовине јавних функционера.

Члан 10.

(1) Нотар ће странку сврстати у странку ниског ризика од прања новца и финансирања тероризма према којој примењује најмање, поједностављене мјере идентификације и праћења, ако утврди да се као странка у правном послу појављују:

1) државни или републички органи, органи јединица локалне самоуправе, управе и управне организације, јавне службе, фондови, заводи, јавна предузећа која су основана и дјелују на било којем нивоу власти у Босни Херцеговини и друге институције са јавним овлашћењима, под условом да се идентитет странке може утврдити из јавно доступних података, или да су начин на који извршавају своје дужности или обављају дјелатност, као и резултати ревизије његовог пословања, познати и доступни јавности,

2) банка,

3) микрокредитна организација,

4) давалац лизинга,

5) институција електронског новца,

6) овлашћени мјењачи,

7) друштво за осигурање које има дозволу за обављање послова животног осигурања,

8) посредник и заступник у осигурању, који се баве дјелатношћу посредовања односно заступања у осигурању при закључивању уговора о животном осигурању и другим осигурањима повезаним са улагањем, са изузетком заступника у осигурању који се баве дјелатношћу заступања у животном осигурању у име и за рачун друштва за осигурање,

9) друштво за управљање добровољним пензијским фондом,

10) берзански посредник,

11) банка скрбник,

12) друштво за управљање инвестиционим фондом,

13) пружалац услуга повезаних са виртуелним валутама,

14) пошта, ако обавља услуге платног промета и

15) акционарско друштво, односно привредно друштво које је котирано на берзи и које подлијеже обавези објављивања финансијских извештаја по правилима берзе или по основу закона, чиме се обезбеђује адекватна транспарентност стварног власништва.

(2) Пословна јединица, коју привредни субјекти из претходне алинеје оснивају у складу са одредбама важећих прописа, могу се сврстати у категорију ниског ризика од прања новца и финансирања тероризма према којој нотар примјењује поједностављене мјере идентификације и праћења.

(3) Обвезник је дужан да провјери испуњеност услова из става 1. овог члана, као и да од странке прибави писану изјаву о испуњености наведених услова.

(4) Садржај изјаве треба бити усклађен са конкретним условима из става 1. овог члана и да обухвата релевантне податке (нпр. изјава о статусу клијента, поријеклу средстава, власничкој структури, постојању стварног власника и сл), у зависности од околности конкретног случаја.

Члан 11.

Странке које није могуће сврстати у категорију високог ризика нити у категорију ниског ризика, нотар сврстава у категорију средњег ризика од прања новца и финансирања тероризма и примјењује опште мјере идентификације и праћења.

IV РИЗИК ПОРИЈЕКЛА (РИЗИК ДРЖАВЕ ИЛИ ГЕОГРАФСКОГ ПОДРУЧЈА)

Члан 12.

Нотар приликом обављања послова из своје надлежности утврђује ризик државе или географског подручја под којим се подразумева ризик који је условљен географским подручјем на којем је територија државе поријекла странке, њеног власника или већинског оснивача, стварног власника или лица које на други начин контролише пословање странке, односно на коме је држава поријекла лица које са странком обавља трансакцију.

Члан 13.

(1) Фактори на основу којих се одређује да ли поједина држава или географско подручје имају висок ризик од прања новца и финансирања тероризма и у ком случају се примењују појачане мјере идентификације и праћења, укључују:

1) државе према којима су Уједињене нације, Савјет Европе или друге међународне организације изrekli санкције, увели ембарго или примјенили сличне мјере,

2) државе које су од стране кредибилних институција (ФАТФ, Савјет Европе и др.) означене као државе које не примењују адекватне мјере за спречавање прања новца и финансирања тероризма,

3) државе које су од стране кредибилних институција (ФАТФ, УН и др.) означене као државе које подржавају или финансирају терористичке активности или организације,

4) државе које су од стране кредибилних институција (Свјетска банка, ММФ и др.) означене као државе с високим степеном корупције и криминала.

(2) Повећан ризик од прања новца и финансирања тероризма имају и странке које имају уговорни однос и обављају пословну дјелатност са лицима из офшор зона.

Члан 14.

Фактори на основу којих нотар одређује да ли поједина држава или географско подручје имају низак ризик од прања новца и финансирања тероризма и примењују најмање, поједностављене мјере идентификације и праћења може имати странка која има уговорни однос са странком из државе која примењује стандарде у области спречавања прања новца и финансирања тероризма који су на нивоу стандарда Европске уније, а то су:

1) све државе чланице ЕУ,

2) треће државе (остале државе које нису чланице ЕУ) са дјелотворним системима за спречавање прања новца и финансирања тероризма, процијењеним у извјештајима о процјени националних система за борбу против прања новца и финансирања тероризма од стране међународних институција (ФАТФ и тзв. регионалних тијела која функционишу по узорку на ФАТФ, као што је Комитет Савјета Европе Манивал),

3) треће државе (остале државе које нису чланице ЕУ) које су вјеродостојни извори (нпр. „Transparency International“) означили као државе које имају низак ниво корупције или друге криминалне активности,

4) треће државе (остале државе које нису чланице ЕУ) које, на основу вјеродостојних извора, попут извјештаја о процјени националних система за борбу против прања новца и финансирања тероризма од стране међународних институција (ФАТФ и тзв. регионалних тијела која функционишу по узору на ФАТФ, као што је Комитет Савјета Европе Манивал) и објављених извјештаја о напретку те државе у испуњавању препорука из извјештаја о процјени, имају обавезе прописане законом да се боре против прања новца и финансирања тероризма у складу са препорукама ФАТФ-а и дјелотворно имплементирају те обавезе.

V РИЗИК УСЛУГЕ ОБВЕЗНИКА

Члан 15.

(1) Нотар приликом обављања својих службених радњи у вези са пословним активностима странака, води рачуна да не постоје ризици који указују да су елементи захтијеваног правног посла фиктивни или симуловани или да прикривају неки недозвољени циљ.

(2) Под ризиком услуге у обављању службених радњи нотара подразумева се:

1) обављање послова промета некретнина између странака у неуобичајено кратком временском раздобљу и без видљивог правног, економског или другог оправданог разлога,

2) услуге код којих нотар, дјелујући као овлашћено лице за вођење повјереничких рачуна, стварно обавља примање и пренос средстава кроз рачуне странака, за новчана средства за која постоји основана сумња поријекла,

3) уплате код којих је нотару јасно да се ради о несразмерној висини цијене или друге накнаде, а странка не наводи оправдан разлог за тај износ цијене или накнаде,

4) неуобичајено високе вриједности имовине у поређењу са оном која се може очекивати од странака сличног профила,

5) неуобичајено велике трансакције у поређењу са онима које се могу очекивати од странака сличног профила и

6) пуномоћи дате под неуобичајеним условима, а разлози дати за ове услове нису јасни или су нелогични.

VI РИЗИК ТРАНСАКЦИЈЕ

Члан 16.

Сумњива трансакција је свака покушана или обављена готовинска и безготовинска трансакција, без обзира на њену вриједност и начин обављања, ако је испуњен један или више следећих услова:

1) нотар зна, сумња или има оправдане разлоге за сумњу да трансакција укључује средства произашла из криминалне активности или је повезана са финансирањем терористичких активности,

2) индикатори за препознавање сумњивих трансакција, средстава и лица упућују на то да постоје разлози за сумњу на прање новца или финансирање терористичких активности,

3) трансакција одговара типологијама или трендовима прања новца или финансирања терористичких активности и/или

4) када нотар процијени да у вези са трансакцијом, средствима или странком постоје и други разлози за сумњу на прање новца или финансирање терористичких активности.

Члан 17.

(1) Под ризичним трансакцијама подразумевају се:

1) трансакције у вези са продајом некретнина или у вези са статусним промјенама привредних друштава које могу обухватати и промет некретнина, а које укључују компликоване финансијске трансакције, плаћања према/од трећих лица, као и прекогранична плаћања, готовинска плаћања, компензације ранијих потраживања и купопродајне цијене, висину купопродајне цијене знатно вишу или нижу од тржишне вриједности некретнина,

2) трансакције у којим учествују и странке са пребивалиштем у пореским уточиштима,

3) трансакције које се обављају у име малољетних лица, лица са инвалидитетом или других лица која нису економски способна за такве трансакције,

4) трансакције које обухватају лица окривљена у судском поступку или осуђена за кривично дјело или за лица за које се, према јавно доступним информацијама зна или сумња да су повезана са криминалним активностима,

5) трансакције које укључују привредна друштва регистрована у пореским уточиштима, када се карактеристике тих трансакција подударају са онима које су укључене у Листу индикатора,

6) трансакције у којима постоје назнаке или је сигурно да странке не предузимају радње у своје име и за свој рачун већ покушавају прикрити идентитет стварне странке,

7) трансакције код промета некретнина у којима странке не показују посебно интересовање за карактеристике некретнине која је предмет промета (нпр. квалитет градње, локација, датум завршетка радова и прибављање употребне дозволе код објеката у изградњи, итд.),

8) трансакције код којих странке не изгледају посебно заинтересоване за постизање повољније цијене за трансакцију или за уговарање бољих услова плаћања и инсистирају на брзом обављању трансакције, без неког посебног разлога,

9) трансакције странака у пословима које за предмет имају зајам или поклон новца,

10) трансакције странака које указују на неуобичајене услове или клаузуле у уговорима о зајму/кредиту које као средство обезбјеђења имају непосредно принудно извршење на непокретностима, као нпр. неуобичајено кратки или дуги рокови отплате, каматне стопе значајно више или ниже од оних на датом тржишту, отплата једним јединим плаћањем на датум доспијећа, или необјашњена сагласност за брисање хипотеке значајно прије првобитно договореног датума доспијећа дуга,

11) трансакције од неповезаних или непознатих трећих странака и уплате накнада у готовини када то није уобичајен начин плаћања,

12) трансакције које се односе на насљедно право у којима је оставилац био познат обвезнику као лице које је било осуђивано.

(2) Физичка лица не могу уговорити да се капара или аванс до 30.000 КМ исплате у готовини ако укупна вриједност купопродајног уговора износи 30.000 КМ или више.

(3) У случају када је уговорена цијена 30.000 КМ или виша, цјелокупна плаћања по том уговору морају се извршити путем банковног налога/трансфера (на примјер: уговорена цијена је 40.000 КМ, па у том случају није дозвољено да се 30.000 КМ исплати у готовини, а 10.000 КМ путем банковног налога/трансфера).

(4) Обавеза нотара је да од странака физичких лица приликом овјере потписа на потврди о исплати цијене захтијева доказ да је исплата извршена преко банковног налога/трансфера, на начин како је нотар навео у нотарски обрађеној исправи.

(5) Уколико је странка доставила потврду правног лица о исплати цијене потписану од овлашћеног лица и са печатом, нотар приликом слања на укњижбу нема обавезу провјере да је исплата извршена преко банковног налога/трансфера.

VII ИДЕНТИФИКАЦИЈА И ПРАЋЕЊЕ СТРАНKE

Члан 18.

(1) Нотар врши идентификацију странке приликом предузимања службених радњи.

(2) Након што изврши идентификацију странке и процијени ризик у односу на странку, државу или географско подручје, те врсту услуге и трансакције, нотар може примијенити посебне мјере идентификације и праћења, и то:

1) појачане мјере идентификације и праћења и

2) поједностављене мјере идентификације и праћења.

(3) Странке сврстане у низак степен ризика нотар прати најмање једном у току године, странке средњег степена ризика прати најмање једном у шест мјесеци, а странке високог ризика прати приликом предузимања било које службене радње.

Члан 19.

(1) Поједностављене мјере идентификације и праћења странке нотар ће извршити:

1) када у правном послу учествују државни или републички органи, органи јединице локалне самоуправе, управе и управне организације, јавне службе, фондови, заводи, јавна предузећа и други који су основани и дјелују на било ком ниву власти у Босни Херцеговини,

2) када у правном послу учествује привредно друштво чије издате хартије од вриједности котирају на берзи која се налази на подручју Босне и Херцеговине или државе у којој се примењују међународни стандарди на нивоу стандарда Европске уније или виши, а који се односе на подношење извјештаја и достављање података надлежном регулаторном тијелу,

3) у другим ситуацијама када нотар процјени да због правног посла, облика и начина вршења трансакције, пословног профила странке, односно других околности

повезаних са странком постоји незнатан или низак степен ризика за прање новца или финансирање тероризма (нпр. насљедничка изјава, пуномоћ, уговор о диоби ...и сл.).

(2) При вршењу поједностављених мјера идентификације и праћења странке, нотар је дужан да успостави адекватан ниво праћења пословања странке тако да буде у стању да открије неуобичајене и сумњиве трансакције.

Члан 20.

(1) Појачане мјере идентификације и праћења странке нотар предузима у случајевима када због природе правног посла, пословног профила странке или због других околности повезаних са странком, као и саме трансакције постоји или би могао постојати већи ризик за прање новца или финансирање терористичких активности и финансирање ширења оружја за масовно уништење.

(2) Појачане мјере идентификације и праћења странке нотар предузима приликом:

1) успостављања првог пословног контакта са странком,

2) пружања услуге странкама за закључење правног посла на основу којег се обављају трансакције у износу од 30.000 КМ или више, без обзира да ли се трансакција обавља у облику једне или више операција које се чине повезаним;

3) постојања сумње у вјеродостојност и адекватност претходно добијених информација о странци или стварном власнику,

4) постојања сумње на прање новца или финансирање терористичких активности без обзира на износ трансакције или средстава, и без обзира на сва могућа одступања, изузећа или прагове.

(3) Нотар је дужан да у ситуацији из става 2. овог члана, након што примијени мјере које се односе на идентификацију странке, прикупи и информације о сврси и намјени правног посла (врста правног посла и ризика, циљ закључења тог правног посла, податке о извору средстава које су предмет трансакције) као и појачане мјере идентификације и праћења странке, предузме сљедеће додатне мјере и то да:

1) прикупи податке о поријеклу новца и имовине која јесте или ће бити предмет пословног односа или трансакције, а коју посједује политички експонирано лице и то из исправа и остале документације коју је приложила странка и/или стварни власник странке,

2) појачано и трајно прати трансакције односно средства и остале пословне активности политички експонираног лица и то након ступања у пословни однос.

(4) Ако нотар податке из тачке 1. става 3. овог члана, не може прикупити на основу исправа и остале документације коју је приложила странка и/или стварни власник странке, нотар ће о њиховом поријеклу узети изјаву непосредно од странке.

(5) Нотар је дужан да примјењује појачане мјере идентификације и праћења странке сваки пут кад странка захтијева предузимање било које службене радње, ако је странка сврстана у категорију високог ризика.

VIII ОБАВЈЕШТАВАЊЕ ФОО-А О ТРАНСАКЦИЈАМА

Члан 21.

(1) Нотар је дужан да сумњу о сваком покушају или обављеној сумњивој трансакцији, сумњивим средствима без обзира на износ трансакције и о свакој сумњивој странци или лицу, обавијести ФОО-у, те достави и друге расположиве информације, податаке и документацију које је сазнао или до којих је дошао.

(2) У случају ако нотар зна, сумња или има разлоге за сумњу да су лице, правни посао или трансакција повезани са прањем новца или финансирањем тероризма, дужан је да се уздржи од предузимања службене радње те да без одлагања обавести ФОО о свакој сумњивој трансакцији прије предузимања радње.

Члан 22.

(1) Документацију и обавјештења у вези са странком или трансакцијом која је предмет правног посла за које постоји основа сумње да се ради о прању новца или финансирању тероризма, нотар ФОО-у доставља путем Софтвера за спречавање прања новца и финансирања терористичких активности – АМЛС, одмах по завршетку службене радње, а најкасније сљедећег радног дана.

(2) Обавеза обавештавања о сумњивим трансакцијама које су предмет правног посла односи се и на планирану трансакцију, без обзира на то да ли је извршена.

Члан 23.

Нотар је дужан да ФОО-у, а најкасније у року од осам дана од дана овјере или обраде, достави све информације и податке из члана 7. став 1. ових смјерница.

Члан 24.

Нотар, односно његови запослени, или на други начин радно ангажована лица не смију странкама, неовлашћеним лицима обвезника или трећем лицу открити да су ФОО-у достављени или су у поступку достављања подаци, информације и документација о странци или о трансакцији за које постоји сумња да се ради о прању новца или финансирању тероризма.

IX ОВЛАШЋЕНА ЛИЦА

Члан 25.

(1) Нотар је овлашћено лице за достављање информација ФОО-у и за извршавање осталих дужности у складу с другим општим актима наложених органа.

(2) Нотар који има четири или више запослених дужан је да именује једног или више замјеника овлашћеног лица и да податке о тим лицима достави ФОО-у најкасније у року од осам дана од дана именовања.

X ВОЂЕЊЕ ЕВИДЕНЦИЈА И ЧУВАЊЕ ПОДАТАКА

Члан 26.

(1) Нотар води следеће евиденције:

1) евиденцију података о странкама, пословним односима и трансакцијама,

2) евиденцију достављених података ФОО-у о сумњивим трансакцијама,

3) евиденцију достављених података ФОО-у о готовинским трансакцијама, повезаним готовинским трансакцијама и трансакцијама са физичким и правним лицима која су у или која имају сједиште у земљама које се налазе на листама високоризичних земаља са стратешким недостацима у пољу спречавања прања новца и финансирања тероризма или земаља у којима постоји већа вјероватноћа појављивања прања новца и финансирања терористичких активности.

4) евиденцију достављених података ФОО-у о закљученим уговорима из члана 7. ових смјерница.

XI ИНТЕРНИ АКТ

Члан 27.

Нотар је дужан да, без обзира на број обављених послова у току једне календарске године, број запослених или на други начин радно ангажованих лица у нотарској канцеларији, другу сложеност нотарске службе или самог службеног сједишта нотара или број именованих нотара у истом службеном сједишту, донесе интерни акт о процјени ризика од прања новца и финансирања терористичких активности и финансирања ширења оружја за масовно уништење.

Члан 28.

(1) У интерном акту нотар је дужан да утврди факторе ризика који се односе на странке, на државе или географска подручја, на нотарске услуге, на трансакције уговорних страна као и на друге врсте ризика које је нотар идентификовао због специфичности пословања, а све како би правилно процијенио, разумио, смањио и/или отклонио ризике од прања новца, финансирања терористичких активности и финансирања ширења оружја за масовно уништење.

(2) Поред фактора ризика из става 1. овог члана у односу на странке, државе или географска подручја, нотарске услуге, трансакције уговорних страна и друге факторе ризика, нотар је дужан да у интерном акту идентификује конкретне изворе ризика и изврши процјене нивоа ризика од прања новца и финансирања терористичких активности и финансирања ширења оружја за масовно уништење.

(3) Нотар је дужан да у интерном акту утврди своју обавезу да приликом предузимања послова из своје надлежности у сваком појединачном правном послу предузима мјере и радње с циљем спречавања и откривања прања новца и финансирања терористичких активности и финансирања ширења оружја за масовно уништење те да изврши њихово документовање и обезбиједи адекватно чување тих евиденција.

(4) Нотар је дужан да интерни акт најмање једном годишње ажурира и достави надлежном надзорном органу, водећи рачуна о факторима ризика, изворима и процјенама ризика, те мјерама и радњама које предузима с циљем спречавања и

откривања прања новца и финансирања терористичких активности и финансирања ширења оружја за масовно уништење.

XII УНУТРАШЊА КОНТРОЛА

Члан 29.

(1) Нотар је дужан да у оквиру активности које предузима ради ефикасног управљања ризиком од прања новца и финансирања тероризма, спроводи редовну унутрашњу контролу обављања послова спречавања и откривања прања новца и финансирања терористичких активности.

(2) Сврха унутрашње контроле је спречавање, откривање и отклањање недостатака у примјени ЗСПНФТА, као и унапређивање унутрашњих процедура за откривање лица и трансакција за које постоји сумња да се ради о прању новца и финансирања терористичких активности.

(3) Нотар ће приликом обављања унутрашње контроле методом случајног узорка или на други одговарајући начин, процијенити усклађеност својих унутрашњих процедура са законом и другим општим актима надлежних органа ради управљања ризиком од прања новца и финансирања терористичких активности, најмање једном годишње као и сваки пут кад дође до увођење нових процедура и инструкција у раду, нових информационих система, повезивања са јавним регистрима, базама података и слично, најкасније до дана увођења те промјене у пословање нотара.

XIII ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 30.

(1) Ове смјернице ступају на снагу наредног дана од дана доношења.

(2) Ступањем на снагу ових смјерница престају да важе Смјернице за процјену ризика од прања новца и финансирања терористичких активности за нотаре број 08.040/020-1471/24 од 15.01.2025. године.

(3) Смјернице из става 1. овог члана објављују се на интернет страници Министарства правде и достављају се свим нотарима.

(4) Нотари су дужни најкасније у року од 90 дана од дана пријема Смјерница са истим ускладити своје интерне акте.

Број: 08.040/020-1471/24
Датум: 09.03.2026. године

МИНИСТАР

Горан Селак